

Warszawa, dnia 25 lipca 2014 r.

Poz. 985

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 14 lipca 2014 r.

**w sprawie regulaminu przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis
na listę adwokatów albo radców prawnych**

Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 134) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie ustala regulamin przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, zwanego dalej „testem umiejętności”, a w tym określa:

- 1) właściwość terytorialną komisji egzaminacyjnych;
- 2) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych;
- 3) sposób ustalania i ogłaszania terminów testów umiejętności;
- 4) warunki i sposób przeprowadzania części pisemnej i części ustnej testu umiejętności, w szczególności:
 - a) zakres przedmiotowy testu umiejętności,
 - b) czas trwania testu umiejętności,
 - c) sposób oceniania poszczególnych części testu umiejętności,
 - d) sposób dokumentowania przebiegu testu umiejętności.

§ 2. 1. Określa się następującą właściwość terytorialną komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz. 635), przeprowadzających test umiejętności:

- 1) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Rady Adwokackiej w Gdańsku jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów w okręgowych radach adwokackich w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Koszalinie, Olsztynie, Szczecinie i Toruniu;
- 2) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów w okręgowych radach adwokackich w Kielcach, Lublinie, Łodzi, Płocku, Poznaniu, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Zielonej Górze;
- 3) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów w okręgowych radach adwokackich w Bielsku-Białej, Częstochowie, Katowicach, Krakowie, Opolu, Rzeszowie, Wałbrzychu i Wrocławiu.

2. Określa się następującą właściwość terytorialną komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 33¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 637), przeprowadzających test umiejętności:

- 1) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę radców prawnych w radach okręgowych izb radców prawnych w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Koszalinie, Olsztynie, Szczecinie i Toruniu;

- 2) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę radców prawnych w radach okręgowych izb radców prawnych w Kielcach, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie i Zielonej Górze;
- 3) komisja powołana na obszarze właściwości Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach jest właściwa w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę radców prawnych w radach okręgowych izb radców prawnych w Katowicach, Krakowie, Opolu, Rzeszowie, Wałbrzychu i Wrocławiu.

§ 3. 1. Obsługę administracyjną i techniczną komisji, o których mowa w § 2 ust. 1 lub 2, przeprowadzających test umiejętności, zwanych dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”, zapewnia okręgowa rada adwokacka albo rada okręgowej izby radców prawnych, przy której działa dana komisja kwalifikacyjna.

2. W ramach obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej rada, o której mowa w ust. 1, zapewnia:

- 1) warunki organizacyjne i administracyjno-biurowe;
- 2) warunki umożliwiające właściwe przeprowadzenie testu umiejętności i warunki pracy komisji kwalifikacyjnej, w tym odpowiednie pomieszczenia;
- 3) przygotowanie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem testu umiejętności;
- 4) pomoc komisji kwalifikacyjnej w sporządzaniu dokumentacji związanej z przeprowadzeniem testu umiejętności;
- 5) przechowywanie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem testu umiejętności.

§ 4. 1. Test umiejętności przeprowadza się nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia przez kandydata ubiegającego się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, zwanego dalej „kandydatem”, wniosku o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, spełniającego wymagania określone w art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”.

2. Komisja kwalifikacyjna nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania informacji o złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, ustala termin i miejsce przeprowadzenia testu umiejętności oraz przygotowuje i przekazuje okręgowej radzie adwokackiej albo radzie okręgowej izby radców prawnych, do której kandydat złożył wniosek o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, zwanej dalej „właściwą radą”, wykaz aktów prawnych z zakresu przedmiotów, spośród których kandydat wybierze przedmiot na część pisemną i dwa przedmioty na część ustną testu umiejętności zgodnie z art. 28 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy.

3. Komisja kwalifikacyjna niezwłocznie ogłasza termin i miejsce przeprowadzenia testu umiejętności w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782), na stronie podmiotowej Ministra Sprawiedliwości oraz na stronie podmiotowej właściwej rady, nie później niż na 2 miesiące przed ustalonym terminem testu.

4. W przypadku zaistnienia zdarzenia losowego uniemożliwiającego przeprowadzenie testu umiejętności przez komisję kwalifikacyjną w terminie ustalonym na podstawie przepisu ust. 2, komisja ta wyznacza dodatkowy termin testu, biorąc pod uwagę ograniczenie wynikające z art. 23 ust. 3 ustawy. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Komisja kwalifikacyjna niezwłocznie po ustaleniu terminu i miejsca przeprowadzenia testu umiejętności powiadamia o tym kandydata oraz doręcza mu listę przedmiotów, spośród których kandydat wybierze przedmiot na część pisemną i dwa przedmioty na część ustną testu umiejętności zgodnie z art. 28 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy, oraz przygotowany wykaz aktów prawnych z zakresu tych przedmiotów.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące przedmioty:

- 1) prawo konstytucyjne i prawo europejskie oraz zagadnienia praw człowieka i podstawowych wolności obywatelskich oraz ustroju organów ochrony prawnej;
- 2) prawo karne materialne i procesowe;
- 3) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 4) prawo gospodarcze i podstawy prawa podatkowego;
- 5) prawo spółek handlowych oraz prawo upadłościowe i naprawcze;
- 6) prawo administracyjne materialne i procesowe.

3. W terminie 7 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jednak nie później niż 45 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia części pisemnej testu umiejętności, kandydat zawiadamia komisję kwalifikacyjną w formie pisemnej o wybranych przez siebie zgodnie z art. 28 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy przedmiotach z zakresu prawa objętych testem umiejętności.

§ 6. 1. Komisja kwalifikacyjna przygotowuje tematy zagadnień opracowywanych podczas części pisemnej oraz zestawy pytań na część ustną testu umiejętności, uwzględniając wykaz aktów prawnych przekazanych właściwej radzie zgodnie z § 4 ust. 2.

2. Właściwa rada może zgłaszać komisji kwalifikacyjnej za pośrednictwem jej przewodniczącego propozycje tematów i pytań.

3. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zapewnia zachowanie poufności opracowania i przechowywania tematów i pytań egzaminacyjnych.

§ 7. 1. Część pisemną testu umiejętności przeprowadza się w wydzielonej sali w warunkach gwarantujących kandydatom samodzielność pracy i prawidłowy przebieg testu.

2. Część pisemną testu umiejętności przeprowadza się w obecności co najmniej trzech członków komisji kwalifikacyjnej.

3. Przed przystąpieniem do testu umiejętności kandydat okazuje komisji kwalifikacyjnej dokument potwierdzający jego tożsamość.

4. Część pisemna testu umiejętności polega na opracowaniu przez kandydata tematu, obejmującego zagadnienie prawne z danego przedmiotu, na podstawie akt lub przedstawionego stanu faktycznego, przygotowanych na potrzeby testu umiejętności. Opracowanie tematu może polegać na sporządzeniu pisma procesowego, opinii prawnej lub umowy.

5. Część pisemna testu umiejętności trwa dwa następujące po sobie dni. W pierwszym dniu kandydat opracowuje temat z zakresu prawa cywilnego materialnego i procesowego, a w drugim dniu – temat z drugiego przedmiotu, wybranego przez siebie spośród przedmiotów wymienionych w § 5 ust. 2.

§ 8. 1. Tematy są opracowywane odręcznie albo przy użyciu własnego sprzętu komputerowego.

2. W terminie, o którym mowa w § 4 ust. 3, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępca informuje kandydatów o wymogach technicznych dotyczących przygotowania i przeprowadzenia części pisemnej testu umiejętności przy użyciu własnego sprzętu komputerowego oraz o sposobie użycia tego sprzętu przy opracowywaniu tematów, uniemożliwiającego przekaz lub odbiór informacji, przez zamieszczenie ogłoszenia na stronach internetowych izb adwokackich lub okręgowych izb radców prawnych albo pisemnie.

3. Nie później niż 21 dni przed terminem części pisemnej testu umiejętności kandydat składa przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępcy pisemną informację o wyborze sposobu opracowywania tematów: odręcznie albo przy użyciu własnego sprzętu komputerowego. W przypadku wyboru sposobu opracowywania tematów przy użyciu własnego sprzętu komputerowego kandydat składa także pisemne oświadczenie o akceptacji warunków użycia tego sprzętu, zawierające deklarację, że jest on świadomy ryzyka związanego z użyciem własnego sprzętu komputerowego i zainstalowanego na nim oprogramowania i że są mu znane konsekwencje wyboru takiego sposobu opracowywania tematów, określone w ust. 4 i 5. Niezłożenie tego oświadczenia oznacza wybór odręcznego sposobu opracowywania tematów z części pisemnej testu umiejętności.

4. Kandydat ponosi ryzyko wynikające z użycia własnego sprzętu komputerowego i zainstalowanego na nim oprogramowania, wiążące się zarówno z brakiem możliwości opracowywania tematów z części pisemnej testu umiejętności, jak i z wystąpieniem w trakcie trwania części pisemnej testu umiejętności jakichkolwiek innych okoliczności uniemożliwiających korzystanie z własnego sprzętu komputerowego. W takich przypadkach kandydat może opracować temat odręcznie, jednakże czas trwania tej części testu umiejętności nie zostaje odpowiednio przedłużony, co odnotowuje się w protokole przebiegu części pisemnej testu umiejętności.

5. Kandydat opracowujący temat przy użyciu własnego sprzętu komputerowego w każdym momencie zdawania części pisemnej testu umiejętności może zrezygnować z tego sposobu opracowywania tematu i opracować temat odręcznie, jednakże czas trwania tej części testu umiejętności nie zostaje przedłużony. W takim przypadku przewodniczący komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępca informuje kandydata o możliwości i sposobie odbioru od niego dotychczas sporządzonego opracowania, jeżeli zostało ono zachowane, w celu kontynuowania opracowywania tematu odręcznie. Fakt ten odnotowuje się w protokole przebiegu części pisemnej testu umiejętności.

§ 9. 1. W trakcie części pisemnej testu umiejętności kandydat może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz zbiorów orzecznictwa sądowego. Kandydat nie może mieć przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

2. Podczas przeprowadzania testu umiejętności kandydat może opuścić salę jedynie w wyjątkowej sytuacji, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępcy, pod nadzorem członka komisji kwalifikacyjnej wskazanego przez przewodniczącego lub jego zastępcę.

3. Przed opuszczeniem sali kandydat przekazuje przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępcy wszystkie materiały objęte testem umiejętności. Godzina wyjścia z sali i powrotu zostaje odnotowana przez członka komisji kwalifikacyjnej na egzemplarzu tematu i opracowania tematu, a w przypadku opracowywania tematu przy użyciu własnego sprzętu komputerowego – na egzemplarzu tematu.

4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza kandydata z testu umiejętności, jeżeli podczas jego trwania kandydat korzystał z cudzej pomocy, posługiwał się materiałami pomocniczymi innymi niż określone w ust. 1, pomagał innym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg testu.

5. Wykluczenie kandydata z testu umiejętności zostaje odnotowane w protokole przebiegu części pisemnej testu umiejętności oraz na egzemplarzu opracowania tematu i stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku testu umiejętności.

§ 10. 1. Czas opracowywania tematu z jednego przedmiotu w danym dniu wynosi 360 minut, liczonych od chwili wskazanej przez przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępcę.

2. Czas, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu o połowę w przypadku kandydata będącego osobą niepełnosprawną, który wraz z wnioskiem o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych złoży:

- 1) kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹⁾) w okresie przeprowadzania testu;
- 2) zaświadczenie lekarskie, wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności, stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w wykonywaniu w toku testu czynności technicznych, takich jak:
 - a) odczytywanie tekstu,
 - b) zapisywanie tekstu odręcznie lub przy użyciu sprzętu komputerowego,
 - c) obsługa sprzętu komputerowego;
- 3) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w pkt 1 i 2.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wraz z powiadomieniem, o którym mowa w § 5 ust. 1, przekazuje kandydatowi informację o wydłużeniu czasu trwania części pisemnej testu umiejętności. O wydłużeniu tym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej informuje Ministra Sprawiedliwości.

§ 11. 1. Po upływie czasu opracowywania tematu z danego przedmiotu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępca ogłasza zakończenie części pisemnej testu umiejętności, a członkowie komisji zbierają opracowania tematów sporządzone odręcznie. W przypadku opracowywania tematów przy użyciu własnego sprzętu komputerowego przewodniczący komisji kwalifikacyjnej lub jego zastępca informuje o sposobie odbioru opracowań od kandydatów.

2. Każdego dnia kandydat otrzymuje pokwitowanie odbioru opracowania tematu z części pisemnej testu umiejętności.

3. Z czynności, o której mowa w ust. 2, sporządza się protokół, który zawiera w szczególności godzinę odbioru opracowania i podpis członka komisji kwalifikacyjnej odbierającego egzemplarz pracy.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645 oraz z 2014 r. poz. 598 i 877.

§ 12. 1. Ocen tematów opracowanych przez kandydata podczas części pisemnej testu umiejętności dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji kwalifikacyjnej, wyznaczeni przez przewodniczącego, z zastosowaniem następującej skali ocen:

- 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),
 - d) dostateczna (3);
- 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

2. Każdy z członków komisji kwalifikacyjnej, o których mowa w ust. 1, wystawia ocenę cząstkową, sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych do protokołu przebiegu testu umiejętności.

3. Ocenę z danego przedmiotu (opracowania tematu) stanowi średnia arytmetyczna ocen cząstkowych, przy czym:

- 1) oceny pozytywne to:
 - a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
 - b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
 - c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
 - d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;
- 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

§ 13. 1. Wyniki części pisemnej testu umiejętności ogłasza się w siedzibie właściwej rady, nie później niż 7 dni przed terminem części ustnej testu.

2. Przerwa między częścią pisemną a częścią ustną testu umiejętności nie może trwać dłużej niż 21 dni.

§ 14. 1. Część ustną testu umiejętności dla kandydatów dopuszczonych do tej części zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy przeprowadza się w obecności przynajmniej 3 członków komisji kwalifikacyjnej.

2. Część ustna testu umiejętności obejmuje udzielenie odpowiedzi na 3 losowo wybrane przez kandydata zestawy, składające się z 6 pytań każdy. W skład pierwszego zestawu wchodzi pytania z zakresu jednego przedmiotu wybranego przez kandydata z listy, o której mowa w § 5 ust. 2, w skład drugiego zestawu – z zakresu drugiego przedmiotu wybranego przez kandydata z tej listy, a w skład trzeciego zestawu – z zakresu zasad organizacji i trybu działania samorządu zawodowego oraz zasad etyki zawodowej i warunków wykonywania zawodu odpowiednio adwokata albo radcy prawnego.

3. Czas przygotowania się do udzielenia odpowiedzi na jeden zestaw pytań wynosi 30 minut.

4. Czas, o którym mowa w ust. 3, ulega wydłużeniu o 15 minut w przypadku kandydata będącego osobą niepełnosprawną, który spełnia warunki określone w § 10 ust. 2 pkt 1 i 2 lit. a.

5. Czas trwania części ustnej testu umiejętności dla jednego kandydata jest sumą czasu przygotowania się do udzielenia odpowiedzi na każdy zestaw pytań i czasu faktycznego udzielania odpowiedzi. Czas udzielania odpowiedzi na jeden zestaw pytań nie może przekroczyć 60 minut, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4 – 90 minut.

§ 15. 1. W trakcie części ustnej testu umiejętności kandydat nie może posługiwać się tekstami aktów prawnych ani mieć przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

2. Członkowie komisji kwalifikacyjnej mogą zadawać kandydatowi pytania uzupełniające z przedmiotów objętych częścią ustną testu umiejętności.

§ 16. 1. Odpowiedzi kandydata na poszczególne pytania są oceniane oddzielnie przez każdego z członków komisji kwalifikacyjnej z zastosowaniem skali od 0 do 4 punktów. Członkowie komisji kwalifikacyjnej przekazują niezwłocznie przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej sporządzone na piśmie, umotywowane oceny odpowiedzi na każde z pytań.

2. Suma średnich ocen wystawionych przez członków komisji kwalifikacyjnej za odpowiedzi na poszczególne pytania stanowi ocenę z danego przedmiotu. Ocenę pozytywną wystawia się, jeśli kandydat uzyskał co najmniej 16 punktów, ocenę negatywną – jeśli uzyskał mniej niż 16 punktów.

3. Komisja kwalifikacyjna ustala wynik testu umiejętności w drodze uchwały i ogłasza go bezpośrednio po przeprowadzeniu narady kończącej część ustną testu.

§ 17. 1. Z przebiegu testu umiejętności sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji kwalifikacyjnej obecni podczas testu. Członkowie komisji mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

2. Do protokołu dołącza się tematy i opracowania sporządzone podczas części pisemnej testu umiejętności, zestawy pytań wylosowane podczas części ustnej oraz sporządzone na piśmie oceny ze wszystkich przedmiotów objętych testem. W protokole mogą być zawarte dodatkowe uwagi i spostrzeżenia członków komisji kwalifikacyjnej.

3. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przesyła protokół odpowiednio Naczelnej Radzie Adwokackiej albo Krajowej Radzie Radców Prawnych w terminie 7 dni od dnia jego sporządzenia.

§ 18. 1. Do ustalania terminu powtarzanego testu umiejętności, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy, stosuje się § 4 ust. 1. W takim przypadku kandydatowi udostępnia się, na jego wniosek, kopię protokołu przebiegu testu umiejętności, z którego uzyskał on wynik negatywny.

2. Do powtarzanego testu umiejętności stosuje się odpowiednio przepisy § 2–17.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Sprawiedliwości: *M. Biernacki*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie regulaminu przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1116), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829).